

Internet Society Poland
ul. Pasteura 7 * 02-093
Warszawa

Fundacja Panoptykon
ul. Żelazna 54 lok.5 * 00-852
Warszawa

Związek Pracodawców Branży
Internetowej IAB Polska
ul. Targowa 34 lok. 43 * 03-733
Warszawa

4 maja 2011 r.

APELUJEMY O POPARCIE WNIOSKU O WYSTĄPIENIE DO ETS W SPRAWIE ACTA

Internet Society Poland, Fundacja Panoptykon i Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska apelują o poparcie wniosku o wystąpienie do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości o opinię, czy porozumienie ACTA (Anti-Counterfeiting Trade Agreement) jest zgodne z prawem Unii Europejskiej. Jesteśmy przekonani, że bez wyjaśnienia tej fundamentalnej kwestii przez niezależny organ sądowy, sygnowanie ACTA przez Unię Europejską nie może mieć miejsca.

1. Główne problemy

Porozumienie ACTA jest egzemplifikacją kierunku politycznego polegającego na wzmocnieniu egzekwowalności praw własności intelektualnej i ostrzejszym ściganiu jego naruszeń. Wywodzi się ono z przekonania, że prawa wyłączne – i to nie tyle prawa twórców, co pośredników – są zbyt słabe i zagrożone, szczególnie w Internecie. To przeświadczenie **nie jest poparte ani wiarygodnymi badaniami, ani ścisłą analizą dowodzącą, że taki sposób wyważenia interesów właścicieli praw i reszty społeczeństwa jest słuszny i uzasadniony**. Jedynym uzasadnieniem dla nowych przywilejów ma być fakt, że pewne grupy właścicieli praw twierdzą, iż nie mogą swoich praw w pełni realizować i wiążą tę sytuację z piractwem (praw autorskich) oraz podrabianiem (znaków towarowych).

Szerokie kręgi społeczne – nie tylko obywatele, odbiorcy dóbr kultury i konsumenci, lecz również liczne środowiska profesjonalne i naukowe, liczni przedsiębiorcy i twórcy związani z najnowocześniejszymi branżami gospodarki – **nie popierają tego podejścia**. Grupa 25 europejskich profesorów prawa w specjalnym memoriale stwierdziła, że porozumienie ACTA jest niezgodne z prawem UE. Jej rzecznik prof. Axel Metzger komentując ostatnie oświadczenie Komisji Europejskiej odnośnie ACTA powiedział: "Sankcje bez gwarancji prawnych to brak równowagi. Takiego podejścia nie wolno akceptować."¹

2. Co konkretnie wprowadza porozumienie ACTA?

Z punktu widzenia interesów europejskich przedsiębiorców, problematyczny jest brak jednoznacznych zapisów powodujących, że wykładnia porozumienia będzie zgodna z obecnie obowiązującym prawem Unii Europejskiej dotyczącym handlu elektronicznego. W szczególności chodzi tu o dyrektywę 2000/31/WE zwaną Dyrektywą E-Commerce. W ACTA zaledwie sugeruje się (i to jedynie w przypisie), że Umawiające się Strony **mogą przyjąć ograniczenia odpowiedzialności usługodawców działających w Internecie** za treści umieszczane przez użytkowników (taka regulacja jest zawarta w art. 12-14 Dyrektywy E-Commerce). Tak sformułowana – i umieszczona poza właściwym tekstem umowy – sugestia **nie ma żadnej mocy wiążącej**. Co więcej, ACTA nawet we wspomnianym przypisie nie porusza

¹ <http://www.heise.de/newsticker/meldung/-1235004>

bardzo ważnej kwestii, tj. zakazu nakładania obowiązku **monitorowania treści w Internecie**, który został zawarty w art. 15 Dyrektywy E-Commerce (2000/31/WE).

Wprowadzenie odpowiedzialności przedsiębiorców internetowych za treści umieszczane przez użytkowników oraz obowiązku monitorowania tych treści doprowadziłoby do **cenzury w Internecie**. Co więcej, zmiana prawa w tym kierunku oznaczałaby **przekreślenie sensu biznesowego platform internetowych**, co z kolei skutkowałoby poważnymi perturbacjami w funkcjonowaniu gospodarki internetowej.

Inne wątpliwości budzi art. 8.1 ACTA, który w niedostateczny sposób definiuje pojęcie „osoby trzeciej”, która może być wezwana do zaprzestania naruszeń, co **stwarza pole do sprzecznych interpretacji** na tle dyrektywy 2004/48/WE o egzekwowaniu własności intelektualnej.

Art. 23.1 ACTA posługuje się z kolei bardzo szerokim ale niejasnym pojęciem „**skali handlowej**”, które nie jest zdefiniowane w żadnym akcie prawnym Unii Europejskiej dotyczącym ochrony prawa własności intelektualnej, co również otworzy drzwi do wielu różnych interpretacji.

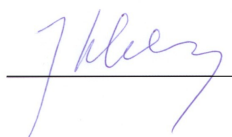
Wreszcie, art. 11 i 27.4 ACTA zobowiązują do **wydania uprawnionym informacji o podmiotach naruszających prawo własności intelektualnej**. Co prawda, postanowienia te wskazują, że prawo do informacji ma być realizowane „bez uszczerbku dla i zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych”, jednak ich stosowanie według ACTA ma być obowiązkowe. To sprawia, że pozostają one w sprzeczności z zasadą, która została ustanowiona przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości w 2008 r. w sprawie *Promusicae* (C-275/06). Zgodnie z tą zasadą, „[dyrektywy UE] nie zobowiązują Państw Członkowskich do ustanowienia (...) obowiązku przekazania danych osobowych w celu zapewnienia skutecznej ochrony praw autorskich w ramach postępowania cywilnego”, co również zostało potwierdzone przez Rzecznika Generalnego w sprawie *Scarlet Extended* (C-70/10) obecnie rozpatrywanej przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości.

Kompleksowe wyjaśnienie dlaczego porozumienie ACTA jest niezgodne z prawem UE jest zawarte w analizie opracowanej przez grupę 25 wybitnych profesorów prawa, specjalizujących się w prawie własności intelektualnej i prawie technologii informacyjnych.²

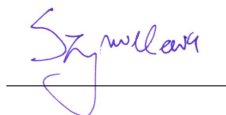
W swoim niedawnym komentarzu do tej analizy Komisja stwierdza, że "wynegocjowane porozumienie nie jest całkiem tożsame z obecnym prawem UE, jednakże to nie oznacza, że nie jest ono z tym prawem zgodne."³ To ogólne stwierdzenie i dalsze rozważania Komisji nie są jednak poparte żadną opinią prawną, ani stanowiskiem żadnego niezależnego autorytetu prawnego.

3. Konkluzja

W tych okolicznościach wnosimy o poparcie przedłożonego Parlamentowi Europejskiemu wniosku o wystąpienie do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości o opinię prawną, czy przewidywana umowa międzynarodowa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Józef Halbersztadt
Członek Zarządu ISOC-Polska

Katarzyna Szymielewicz
Dyrektorka Fundacji Panoptykon

Jarosław Sobolewski
Dyrektor Generalny IAB Polska

² <http://www.iri.uni-hannover.de/acta-1668.html>

³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/april/tradoc_147853.pdf